

EUSKARA ETA LITERATURA II / LENGUA VASCA Y LITERATURA II

A ATALA: IRAKURMENA ETA HIZKUNTZA (guztira 5 puntu)

A atalaren barruan hiru azpi-atal nagusi daude, eta guztiei erantzun behar zaie:

- Ulermenari buruzko galderak (2 puntu)
- Gaia eta laburpena (1,5 puntu)
- Hizkuntzari buruzko galderak (1,5 puntu)

A.1 Ulermenari buruzko galderak

Ariketa honen helburua da idatzizko testuen ulermena neurtzea. Horretarako, ikasleek lau galdera erantzun beharko dituzte. Zuzentzaileari erantzun zuzenak dakartzan txantiloia emango zaio, eta erantzun okerrekin ez dute zigorrik izango. (2 puntu)

A.2 Gaia eta laburpena

Azpi-atalaren hasieran, testuinguru jakin bat emango zaie ikasleei eta horren arabera erantzun beharko diete hurrengo bi zereginiei. Ariketa hau osorik egin beharko dute ikasleek, hautazko aukerarik gabe; alegia, [gaia + laburpena] edo [gaia + ideiak] izango da aukera bakarra, deialdian deialdiko azterketa-ereduaren arabera.

A.2.1 Gaia: testua irakurri ondoren, ikasleek testuaren gai nagusia identifikatu eta beren hitzak erabiliz adierazi beharko dute, esaldi bakarra erabilita. (0,5 puntu)

A.2.2 Laburpena: ikasleek sintesiak egiteko duten gaitasuna neurtuko da. Sortutako testuak trinkoa, koherentea eta kohesionatua izan behar du, eta ikasleak berak sortu behar du; hots, ezin dira testuko pasarteak hitzez hitz kopia. Laburpena egiteko, estilo zuzena eta zehar-estiloa baliatu ahalko dira; beraz, ez da txartat hartuko “egileak dioenez” edo “egilearen arabera” eredu egiturak erabiltzea. Gehienez ere 60 hitzeko laburpena onartuko da: hortik gorako hitz eta pasarteak ez dira aintzat hartuko. (1 puntu)

A.3. Hizkuntzari buruzko galderak (1,5 puntu)

Atalaren hasieran, testuinguru jakin bat emango zaie ikasleei. Halaber, zeregin bakoitzak testuinguru zehatz bat izango du, eta horren arabera erantzun beharko zaie eskakizunei. Atal

honetako ariketa guztiak egin behar dira, derrigor: ez dago hautazkorik. Atal honetan zuzenak diren erantzunak bakarrik hartuko dira kontuan.

A.3.1 ariketan eskatzen diren hitzen zerrenda emango zaie zuzentzaileei. Ikasleek nahi duten bezala emango dituzte hitzak: testuan ageri diren bezala nahiz atzizkirik gabe, mugatzaile hutsarekin edo, aditzen kasuan, partizipioa erabiliz. (0,5 puntu)

A.3.2 ariketan ematen zaizkien perpausak birformulatzeko eskatzen zaie ikasleei; beraz, ikasleek bestelako egitura morfosintaktikoak edo/eta bestelako hitzak proposatu beharko dituzte, betiere jatorrizko testuak dakarren esanahia aldatu gabe. Jatorrizko testutik zuzenean hartutako erantzunak ez dira aintzat hartuko. (0,5 puntu)

A.3.3 ariketan bost eratorpen atzizki topatu behar dituzte ikasleek testuan. Zuzentzaileek erantzun-orrian aurkituko dituzte erantzun-proposamenak. (0,5 puntu)

B ATALA: TESTU-EKOIZPENA (guztira 5 puntu)

B atalak bi azpi-ariketa ditu, eta biak dira nahitaez egitekoak.

- Idazlan nagusia (4 puntu)
- Egin lotura (1 puntu)

B.1 Idazlan nagusia (4 puntu)

Ariketa honetan testu-ekoizpen luzea egin behar da. Testuingurua emanda, ikasleei bi testu-genero proposatuko zaizkie (urtean urteko azterketa-eredua zein den, generoak alda daitezke). Horietako bakarra hautatu eta gutxienez 180 hitzeko idazlana egin beharko dute, **beren ideiak garatuz (hots, testu nagusikoak errepikatu gabe) eta beren hitzak erabiliz**. Hitz-kopuruari dagokionez, hitzak falta dituzten idazlanei ondoko taularen arabera puntu-kenketak ezarriko zaizkie, zurrin.

Gutxieneko hitz-kopurua: 180 hitz

Idatzitako hitz-kopurua	169-179	159-168	149-158	≤ 148
Puntuazio-kenketa	-0,5	-1	-1,5	-2,5

Idazlana kalifikatzeko, kontuan hartuko da eskatutakoari zuzen eta egoki erantzun zaion, ikasleek beharrezko informazioa hautatu eta eman duten, testuak kohesioa duen eta ideien arteko koherentzia dagoen, eta erabilitako hizkuntza-baliabideak aberatsak, zehatzak, zuzenak eta

egokiak diren. Gainditu ahal izateko, idazlana eskatutakoari lotzen zaiola bermatuko da. **Eskatutako generoaren ordezkari bat erabili bada, ariketari oker erantzun zaiola ulertuko da eta ez da puntuatuko.**

Ekoizpenari dagokionez, testu-genero bakoitzaren konbentzioak baliatu beharko dira. Esate baterako, iritzi-artikuluetan, izenburua eta egilearen izen-deiturak (betiere fikziozkoak) eman beharko dituzte ikasleek, testua aldizkari edo egunkari batean argitaratuko balitz bezala. Halaber, mezu elektronikoa bat idazteko, hartzaila, gaia eta agurrak idatzi beharko dituzte, dagokien erregistroa erabilita. **Aurrekoari loturik, testu-genero bakoitzari dagozkion konbentzioak ez betetzeak (izenburu, sinadura, helbide eta abarrak) -0,5 puntuko zigorra izango du.**

Idazlana zuzentzeko erabiliko diren irizpideak

3-4 puntu

- ✓ Testua eskatutakoari lotzen zaio eta ondo antolatuta dago.
- ✓ Erabiltzen diren ideia eta argudioak ondo loturik eta garaturik daude.
- ✓ Aukeratu den edukia esanguratsua da gaia lantzeko.
- ✓ Erregistro egokia erabiltzen da, eta lokailu, lexiko eta egitura sintaktiko aberatsak darabiltza.
- ✓ Ortografia eta puntuazioa zuzenak dira.

2-3 puntu

- ✓ Testuak ez du ia akatsik; izatekotan, oso akats txikiak dira, inola ere ez sistematikoak.
- ✓ Erabiltzen diren ideia eta argudioak bata besteari loturik eta garaturik daude.
- ✓ Egitura soilekin batera aberatsagoak ere erabiltzen ditu (lokailuak, menderagailuak, etab.)
- ✓ Erregistro egokia erabiltzen du.
- ✓ Ortografia ondo menderatzen du, oro har, tarteka akatsen bat edo beste egin arren.

1-2 puntu

- ✓ Idatziak zenbait akats ez sistematiko du edukian edo forman. Gabeziek, dena den, ez dute ulermena oztopatzen.
- ✓ Egitura soilak baliatzen ditu oro har.
- ✓ Argudio edo ideiak urriak dira, edo ez daude guztiz garatuta edo errepikatu egiten dira.
- ✓ Ideien eta egituren arteko koherentzia- eta kohesio-arazoak dauden arren, ez dute ulermena oztopatzen.

0-1 puntu

- ✓ Akatsek ulergaitz egiten dute testua.
- ✓ Egitura soilak erabili arren, horietan ere akatsak daude.

- ✓ Ulergarritasuna oztopatzen duten akatsak daude.
- ✓ Ortografian oinarritzko akats larriak ageri dira, nahiz eta sistematikoak ez izan.

B.2 Egin lotura (1 puntu)

Bigarren azpi-atal honetan testu labur bat edo batzuk emango zaie/zaizkie ikasleei. Urtean urteko azterketa-eredua zein den, askotarikoak izan daitezke testuok: atsotitzak, asmakizunak, bertsoak, poemak, prosaz idatzitako pasarte laburrak, iragarkiak, komikiak... Testua irakurrita, ikasleek bi zeregin izango dituzte. Alde batetik, testua ulertzeko eta interpretatzeko gai direla erakutsi beharko dute, testuak dakarren ideia nagusia azalduta. Beste alde batetik, lotura egin beharko dute testuaren eta irakurgai nagusiaren artean. Bata eta bestea azaltzeko, 50 hitzeko testu laburra ekoitzi beharko dute.

Ebaluazioari begira, zuzentzaileek aintzat hartuko dute: lehenik, interpretazioa zuzena eta egokia den ala ez; bigarrenik, testuaren eta irakurgai nagusiaren arteko lotura koherentea, egokia eta ondo argudiatua den.

Urterik urte, atal honetako galdera-ereduak eta edukiak aldatzeko aukera dago, izan literaturari buruzko galderak txertatzeko, izan curriculumak jasotzen dituen bestelako gaiak jorratzeko, hala nola soziolinguistika-gaiak, betiere hezkuntza-curriculumak ezarritako edukiekin bat etorritz.

AZTERKETA ZUZENTZEKO TXANTILLOIA

A ATALA: IRAKURMENA ETA HIZKUNTZA

Zuzentzaileek aintzat hartu behar dute hemen ematen diren erantzunak erantzun posibleetatik bat edo batzuk besterik ez direla, eta ikasleek ez dutela zertan zehatz-mehatz berdin eta formulazio beraren bidez erantzun. Ariketak zuzentzean, beraz, ikuspegi zabala erabiliko dugu: ikasleek emandako erantzuna zuzena bada, ontzat emango diogu eta, zalantzen aurrean, ikasleen alde egingo dugu.

A.1 Ulermenari buruzko galderak

- a) Egileak ezetz esaten ez dakielako onartzen du dena, eta horrek zeregin guztietara heltzeko arazoak eragiten dizkio.
- b) Besteak ez mintzearren, errudun ez sentitzearren eta ezetza porrotarekin lotzen duelako.
- c) Ez; alderantziz, etxean bertan ikusi ohi du beste batzuei ez zaiela kostatzen ezetza ematea.
- d) Estresa, frustrazioa eta nekea aipatzen ditu egileak.

A.2 Gaia eta laburpena

Gaiaren erantzun-proposamena(k): *Ezetz esateko nekeak, Ezetza emateko ezintasuna...*

Oharra: onartzekoak izango dira bai izen-sintagmaren bidez, bai perpaus osoa eraikita ematen diren erantzunak, betiere gaia zehatz jasotzen badute.

A.3.1 Definizioak

- a) *onartu*
- b) *neurekoi*
- c) *arrazoi*
- d) *zailtasun*
- e) *adimen*

**Oharra: onartzekoak izango dira bai lema soila, bai hitza deklinatuta ematen duten erantzunak.*

A.3.2 Berridazketak

- a) Ezetz esaten ez dakidanez, dena onartzen dut.

- b) Ezetz esanez gero, lagun hori txarto sentituko da.
- c) Gauza batzuei ezetz esaten diedan arren, beste gauza batzuekin negoziatu egiten dut.
- d) Etxean ikusten dut beste batzuei ez zaiela ezer kostatzen ezer esatea.
- e) Nagusia zarelako zoaz lagun horren etxera lotara.

**Oharra: aurrekoak proposamena besterik ez dira.*

A.3.3 Eratorpena

-ro (aldi), -koi (neurekoi), -men (baimen), -tasun (zailtasun), -dun (errudun), -zio (frustrazio),
-gailu (jostailu)

Ortografiaren eta gramatikaren zuzenketa

Irizpide orokorra: zuzentasunari loturik, azterketako 10 puntuetatik gehienez ere 2 (hots, % 20) kendu ahalko dira guztira, ortografia, gramatika eta pragmatika-kontuak gehituta.

— Azterketan egiten den lehenbiziko akats ortografikoa ez da zigortuko: ez da punturik kenduko.

— Bigarren akatsetik aurrera, akats bakoitzeko -0,25 puntu kenduko da, gehieneko muga -2 puntu izanik betiere.

— Ikasle batek akats ortografiko berbera errepikatzen badu, errepikatze bakoitzean ez da -0,25 kenduko: behin kenduko zaio -0,25.

— Koherentzia-, kohesio-, hiztegi- eta gramatika-akatsengatik gehienez ere 1 puntu kendu ahalko da.

— Ikasleek emandako erantzun bat ez bada ulertzen oinarritzko gabeziak, akatsak... dituelako, ariketa ez da ontzat joko.

— Ariketa bati 0 kalifikazioa eman bazaio, ariketa horretako ortografia-/gramatika-akatsak ez dira zigortuko, eta ez dira kontuan hartuko (ariketa batean ezin baita kalifikazio negatiborik lortu).